

III.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 16. Zahvala svetega Očeta za Petrov novčič in zbirko za afrikanske misijone. — 17. Kanonično obiskovanje in birmovanje v letu 1938. — 18. Razglasitev kandidatov za diaconat. — 19. Spovedna sodnost za obmejne dušne pastirje iz drugih škofij. — 20. Nadzorovanje veronauka na srednjih, meščanskih in ljudskih šolah. — 21. Objave. — 22. Slovstvo. — 23. Popravek tiskovne napake v postnem pastirskem listu 1938. — 24. Dostavki za lavantinski nekrologij. — 25. Osebna naznanila.

16.

Zahvala svetega Očeta za Petrov novčič in zbirko za afrikanske misijone.

Iz Vatikanskega mesta je došlo lavantinskemu škofu sledeče pismo z dne 15. februarja 1938, št. 167.305:

Exc.me ac Rev.me Domine,

Augustus Pontifex suaviter affectus est, cum Sibi apostolici muneris suscepi natalem sedecies faustissime revertentem, gregis quoque tui nomine, piis prosecutus sis ominibus simulque geminum collaticium aes Sanctitati Suae addixeris, alterum Petrianae stipis titulo (Din. 20.000), alterum pro sacris in Africa expeditionibus (Din. 20.000).

Ex duplici huiusmodi liberalitate novo documento egregia refulsit voluntas, quae te atque clerum populumque tuum in exemplum compellit, ut totius Ecclesiae bono caveatis et Petri Sedi, quae Christi religionis est columen, provida conferatis auxilia universalis ministerii absolutiioni et perfunctioni salutaria.

Sanctitas Sua hac de causa vobis gratias reddit plurimas atque enixa prece Deum exorat, ut prodiga manu in vos beneficia fundat coelestia vosque operosae et acris fidei ornamento et decore splendidius usque vestiat.

Apostolica autem Benedictio paterna omina firmat.

Interea qua par est observantia me profiteor

Excellentiae Tuae addictissimum

E. Card. P a c e l l i.

Zgornjo zahvalo in apostolski blagoslov naj gg. dušni pastirji vernikom s prižnice oznanijo.

Kanonično obiskovanje in birmovanje v letu 1938.

Po predlogih mgč. gg. dekanov bo letos kanonična vizitacija in birmovanje:

I. V dekaniji Jarenina:

1. v soboto	30. aprila	pri Sv. Jakobu v Slov. gor.,
2. v nedeljo	1. maja	pri Sv. Mariji v Jarenini,
3. v ponedeljek	2. "	v Št. Ilju v Slov. gor.,
4. v torek	3. "	pri Spodnji Sv. Kungoti,
5. v sredo	4. "	pri Sv. Juriju ob Pesnici,
6. v četrtek	5. "	pri Sv. Andreju v Svečini.

II. V dekaniji Videm:

1. v nedeljo	8. maja	pri Sv. Rupertu na Vidmu,
2. v ponedeljek	9. "	pri Sv. Lovrencu v Brežicah,
3. v torek	10. "	pri Sv. Mariji v Dobovi,
4. v sredo	11. "	pri Sv. Lovrencu na Bizeljskem,
5. v četrtek	12. "	pri Sv. Mihaelu v Pišecah,
6. v petek	13. "	pri Sv. Martinu v Sromljah,
7. v soboto	14. "	pri Sv. Duhu v Artičah,
8. v nedeljo	15. "	pri Lurški M. B. v Rajhenburgu,
9. v ponedeljek	16. "	pri Sv. Nikolaju v Sevnici.

III. V dekaniji Rogatec:

1. v torek	7. junija	pri Sv. Mihaelu v Žetalah,
2. v sredo	8. "	pri Sv. Jerneju v Rogatcu,
3. v četrtek	9. "	pri Sv. Križu na Slatini,
4. v soboto	11. "	pri Sv. Mariji v Kostrivnici,
5. v nedeljo	12. "	pri Sv. Petru na Medvedjem selu.

IV. V dekaniji Kozje:

1. v soboto	18. junija	pri Sv. Lovrencu v Podčetrtku,
2. v nedeljo	19. "	pri Sv. Petru v Bučah,
3. v ponedeljek	20. "	pri Sv. Petru pod Sv. gorami,
4. v torek	21. "	pri Sv. Janezu Krstniku v Podsredi,
5. v sredo	22. "	pri Sv. Mariji v Kozjem,
6. v četrtek	23. "	pri Sv. Mihaelu na Pilštanju,
7. v petek	24. "	pri Sv. Vidu na Planini,
8. v soboto	25. "	pri Sv. Marjeti na Planini,
9. v nedeljo	26. "	pri Sv. Mariji v Dobju.

V. V mariborski stolnici

bo sv. birma na binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek, dne 5. in 6. junija, kar naj čč. gg. dušni pastirji pravočasno in ponovno oznanijo vernikom s pridižnice. Binkoštno nedeljo bo ob 8. uri pridiğa, potem pontifikalna sv. maša, nato birmovanje za birmance treh župnij mariborskega mesta. Binkoštni ponedeljek po svetem opravilu, ki se začne ob pol 10. uri in traja približno eno uro, birmovanje za birmance, ki bodo prišli iz zunanjih župnij k birmi v Maribor. — P. n. gg. veroučitelji se prosijo, naj birmance in po njih starše in botre opozarjajo na to določbo ter jim svetujejo, da se je držijo, ako jih le v tem ne ovirajo posebne

družinske razmere. Namen določbe je, da se veliko število birmancev primerno porazdeli na oba binkoštna dneva, in se tako vsi udeleženci izognejo gneči, dolgemu čakanju in drugim neprilikam.

Ako bi se v kateri izmed župnij, ki v zgornjem sporedu niso navedene, iz temeljnih vzrokov želelo birmovanje, bi tej želji podpisani radevolje ustregel.

Moja navodila za birmske svečanosti v prejšnjih letih ostanejo tudi za letos vobče in v podrobnostih v polni veljavi. Zelo prosim p. n. gg. dušne pastirje v dekanijah, ki pridejo na vrsto, naj jih vsekakor pazljivo proučijo v škofijskem Oglasniku 1937, str. 48 in 49 ter na tam navedenih mestih, in naj jih vestno upoštevajo.

Namen kan. vizitacije je pred vsem duhovna preobnova župnije in potrditev birmancev po Svetem Duhu. Temu namenu naj služi skrbna priprava vernikov po primernih predhodnih pobožnostih, in dober katehetski pouk mladine, zlasti o zakramentu svete birmе. Za župnijo je dobro izpričevalo, ako je udeležba odraslih župljanov pri škofovih svetih opravilih, kakor šolskih otrok pri izkušnji zelo obilna, po možnosti polnoštevilna.

Kratkomalo nedopustno je, kar zgornjemu namenu nasprotuje (zabave, veselice, vrtiljaki, godba v gostilnah, ples, pohujšljivi napisi na spominkih). Gg. župniki naj slične stvari sporazumno s svetno oblastjo modro, pa odločno preprečijo. Izostane naj — zlasti z ozirom na resne razmere v katoliški Cerkvi in v življenju našega ljudstva — kar v dosego namena ni potrebno (večerne serenade, društvene prireditve, nevarno streljanje z možnarji). Znaki vdanosti do svete Matere Cerkve ter spoštovanja do njenega odposlanca naj se ne polagajo v zunanosti, zlasti ne v neprostopoljne, pač pa v versko zavest in katoliško življenje.

Formalnosti: Sprejem čim bliže cerkvi, ob slabem vremenu pri cerkvenih vratih; pozdravi čisto kratki; »Ecce, Sacerdos magnus« se poje (ali recitira) samo med slovesnim vhom pred sveto mašo in birmo, ne pri prihodu. Gledé vozne prilike, spremljevalcev, stanovanja in postrežbe, prostovoljnih darov za sedanje velike potrebe lavantinske škofije... ostane neizpremenjeno, kar je bilo rečeno lani. Za prihod naj stavijo gg. dekani predlog, ali naj bo na predvečer, ali zjutraj na dan birmе. Kjer je birmovanje v petek, bi se mogel dati izpregled postne postave za hiše in družine, ki bi ne mogle izhajati brez mesnih jedi.

Quaero ea, »quae sunt Jesu Christi«! (Philip. 2, 21).
Maribor, dne 1. marca 1938.

† Ivan Jožef,
škof in apostolski administrator.

18.

Razglasitev kandidatov za diakonat.

Na podlagi objave v Oglasniku 1937, XI, 87 prejmejo v soboto pred Tiho nedeljo, dne 2. aprila 1938, v mariborski stolni in mestni cerkvi sv. Janeza Krstnika drugi višji red sv. mašniškega posvečenja ali diakonat naslednji subdiakoni, gojenci V. in IV. letnika lavantinskega kn. šk. duh. semenišča:

Iz V. letnika: Čergulj Štefan iz Murske Sobote, Dogša Dušan iz Središča, Feguš Alojzij od Sv. Marka niže Ptuja, Györköš Štefan iz Murske Sobote, Jelen Martin od Sv. Pavla pri Preboldu, Ernest Klančnik iz Vojnika, Lajnšček Ludovik iz Murske Sobote, Škorjanc Jožef od Sv. Pavla pri Preboldu in Vrhovšek Simon od Sv. Jerneja pri Ločah.

Iz IV. letnika: Jakopina Alojzij iz Buč, Mihelič Jožef iz Trsta, Pıkl Adolf iz Gotovelj, Šmirmaul Alojzij iz Jarenine, Štancer Avgust iz Šmarja pri Jelšah in Verbnjak Alojzij iz Polzele.

Častiti gospodje dušni pastirji naj imenovane kandidate za diakonat razglasijo v smislu kan. 998, § 2, tretjo postno nedeljo, dne 20. marca 1938, »inter Missarum sollempnia« s prižnice vernemu ljudstvu ter naj povabijo vernike, da opravljajo molitve za goreče duhovnike; naj pa tudi nihče, ki ima upravičene pomisleke zoper posvetitev navedenih kandidatov za diakonat, teh ne prikriva.

Po naročilu lavantinske sinode iz leta 1911 naj dušni pastirji vsakokrat, ko razglasijo imena ordinandov, skupno z verniki molijo molitev za novomašnike iz Cerkvenega molitvenika na strani 264 ter pristavijo trikrat Očenaš, Zdrava Marija in Čast bodi.

V ostalem naj se vernikom ob tej priliki znova priporoča Duhovniška sobota in se jih naj opozori na sinodalna navodila glede izvincerkvenih primicijskih slovesnosti, kakor v Oglasniku 1937, XI, 87.

19.

Spovedna sodnost za obmejne dušne pastirje iz drugih škofij.

V olajšanje dušnega pastirstva v obmejnih župnijah lavantinske škofije, oziroma lavantinskemu škofu pripadajoče apostolske administracije se podeli potrebna spovedna sodnost — non excepta censura Ordinario reservata — vsem obmejnimi dušnim pastirjem iz drugih škofij, ki imajo tudi že jurisdikcijo od svojega g. Ordinarija (salvo praescripto can. 881, § 2. C. J. C.).

20.

Nadzorovanje veronauka na srednjih, meščanskih in ljudskih šolah.

Kr. banska uprava v Ljubljani je dne 17. januarja 1938, IV. No. 313/1, semkaj poslala sledeči razpis:

»Gospod minister prosvete je pod S. n. br. 48.646 z dne 24. decembra 1937 poslal sledeče pojasnilo:

Ker se je pokazala potreba in na podlagi § 8. zakona o verskem pouku in členu 1. Uredbe o odredbi ministrstva prosvete, odločam:

1. Nadzorovanje veronauka, ki ga predvideva § 8. zakona o verskem pouku, se more vršiti samo v šoli in v času šolskega pouka. Od tega se izvzamejo samo kanonične vizitacije verskih poglavarjev;

2. Predstavniki verskih oblasti morajo biti osebe z višjo ali vsaj enako šolsko kvalifikacijo kakor veroučitelji ljudskih, odnosno profesorji srednjih in srednjih strokovnih šol;

3. Takšne osebe morajo imeti pismeno pooblastilo verskih oblasti in odobrenje državne oblasti, da morejo vršiti nadzorovanje v dotičnih šo-

lah. Dano pooblastilo ima trajen značaj in velja, dokler ga verska, oziroma državna oblast ne odtegne;

4. Verske oblasti morajo zaprositi odobrenje za vsako novo osebo najmanj en mesec pred dnevom nadzorovanja. To odobrenje dajejo banske uprave za svoja področja, a za teritorij uprave mesta Beograd ministristvo prosvete;

5. Določeni nadzorniki verskih oblasti morajo teden dni pred nadzorom javiti svoj prihod ravnatelju, oziroma upravitelju dotične šole, in se o dnevu nadzorovanja osebno sporazumeti s predstojnikom šole. Nadzorniki morajo pokazati pooblastilo, predstojniki šole pa morajo omogočiti, da se nadzorovanje pravilno izvrši;

6. Medtem ko se vrši nadzorovanje veronauka v enem oddelku ali razredu, morajo imeti učenci drugih razredov reden pouk.«

Ta odločba ministrstva se daje častiti duhovščini na znanje in ravnanje. Mnogočastitim gospodom dekanom se bo tuuradno pravočasno poslalo predpisano pismeno pooblastilo obenem z odobrenjem državne oblasti.

21.

Objave.

Duhovne vaje v domu presv. Srca v Mariboru, Levstikova 29. Za može: Od 18. do 22. marca. Začetek zvečer prvega dne, sklep zjutraj zadnjega dne. Priglasiti se je treba vsaj tri dni preje. Prečastiti gospodje dušni pastirji se vljudno prosijo, da povabijo za to sposobne može in jim gredo na roko, da se lahko udeležijo duhovnih vaj. Vsa oskrba stane le 50 din. — Predstojništvo doma.

Dom duhovnih vaj za dekleta naj bi bil v bodoče škofijski gradič Betnava pri Mariboru, kjer je tudi centrala Dekliške KA za lavantinsko škofijo. V ta namen so se priredili nekateri prostori, tako da se more sedaj na Betnavi sprejeti 45 deklet v oskrbo.

Gg. dušni pastirji naj o priliki to sporoče dekletom ter skušajo vzbuditi pri njih zanimanje za duhovne vaje, ki se bodo od časa do časa prirejale.

Prve duhovne vaje — predvsem za meščanska in delavska dekleta — se vrše od 17. do 21. marca, druge — predvsem za kmečka dekleta — od 24. do 28. marca. Oskrbnina znaša 80 din. Prijave je treba poslati vsaj pet dni pred pričetkom duhovnih vaj po škofijskem ordinariatu na škofijsko vodstvo Dekliške KA, Betnava, Maribor.

Večna luč. Od zadnje tukajšnje odredbe glede večne luči (Oglasnik lav. škofije 1935, str. 106) so sem ponovno došla vprašanja, kako najbolje zadostiti cerkvenim predpisom. Po novejših odločbah tudi elektrika ni umestna. Sedaj je družba »Naša Sloga« predložila sledečo ponudbo: »Nova praktična večna luč sestoji iz večje in manjše steklene čaše ter kovinskega pokrovčka. Svetilko se lahko postavi ali obesi. V njej gori sveča, in sicer neprestano 6 do 7 dni in noči. Uporaba te sveče (60 % voska) je po škofijskem ordinariatu dovoljena. Kompletna svetilka stane 120 din, vsaka sveča posebej 10 din. Večna luč je zanesljiva ter gori brez najmanjše neprijetnosti. Dobi se pri družbi »Naša Sloga« — cerkveni izdelki, Ljubljana, Tyrševa cesta 17. Prospekte in pojasnila pošljemo vsakemu župnemu uradu brezplačno. Naročila po pošti se takoj izvršijo.« — Cerkevna predstojništva se opozorijo na zgornjo ponudbo s pripombo, da opisana svetilka gori lepo in zanesljivo; dá se namestiti na

običajne lestence in je za to eventualno treba le male predelave. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je sem naznanila, da bo imela na zalogi samo sveče za te večne luči, svetilke same pa naročevala le od slučaja do slučaja.

22.

Slovstvo.

Izbrani spisi svetega Cecilija Cipriana, I. del: Pisma, Knjižica o padlih; poslovenil, uvod in pripombe napisal dr. Franc Ksaver Lukman. Založila Družba sv. Mohorja v Celju, 1938. Cena: za ude broš. 27 din, za neude 36 din, vez. za ude 36 din, za neude 48 din.

Družba sv. Mohorja je v načrt svojih izdanj sprejela Izbrane spise cerkvenih očetov v slovenskem prevodu. Ti bodo prirejeni za današnje kristjane. Izhajali bodo v knjižicah po 160 do 200 strani, menjavali se bodo spisi grških in latinskih pisateljev iz raznih stoletij patristične dobe. O življenju in delih posameznih pisateljev bodo poročali uvodi, opombe pod črto pa bodo pojasnjevale, kar je za umevanje spisov potrebno. Uredništvo je prevzel univ. prof. dr. Fr. Ks. Lukman.

Ravnokar je izšel 1. zvezek te naše nove zbirke: Izbrani spisi svetega Cecilija Cipriana. Ta zbirka se p. n. duhovnikom in laikom priporoča za duhovno berilo in premišljevanje!

»Vzajemnost« — **revija za duhovnike**. Lavantinski kn. šk. ordinariat priporoča duhovnikom škofije in apostolske administrature duhovniško stanovsko glasilo »Vzajemnost«, ki je v tem letu pričela s svojim 27. letnikom. Dobro bi bilo, da bi imel svoj stanovski list vsak duhovnik.

»Vzajemnost« bo brezdvomno mnogo pripomogla, da se ohrani prepotrebna duhovna skupnost in enotnost v delu, saj daje poleg navodil za notranjo izpopolnitev tudi navodila za duhovno vodstvo župnije, za delo v šoli in na prižnici. K temu poleg splošnega dela v listu služita dobro Katehetski vestnik in homiletična priloga Praedicate.

Želeti je, da dušni pastirji, kateheti in pridigarji vneto sodelujejo in so tako s svojimi praktičnimi nasveti v spodbudo in pouk duhovnim tovarišem, posebno mlajšim. Kar je preizkušenega, bodo z uspehom lahko uporabljali.

Želja kn. šk. ordinariata, ki list priporoča, je, da bi ta s svojim delom doprinesel svoj delež za bratsko skupnost duhovnikov, v naziranju in delu, da bodo res »cor unum in anima una«.

Opći kruničarski pravilnik v založbi »Istina« oo. dominikancev v Zagrebu, Maksimir, Kažotičev trg 4; cena 3 din. Ta brošurica v hrvatskem jeziku obsega na 35 straneh kratek pravilnik o roženvenski bratovščini in obrednik; se priporoča!

23.

Popravek tiskovne napake v postnem pastirskem listu 1938.

V Oglasniku lav. škofije 1938, II, str. 13 (v ponatisu str. 5), se peta vrsta od zgoraj pravilno glasi: zato sramotijo Boga, ker jih je njegova pravičnost kaznovala. P. n. naročniki naj napako v tem smislu popravijo.

Dostavki za lavantinski nekrologij

(do 1. marca 1938).

Leto in kraj smrti	Ime, stan, duhovniška leta	Kraj in dan rojstva
1938 Sv. Pavel pri Preboldu	1. januar: Pepelnjak Karol, kpl., Sv. Pavel pri Preboldu 3	Sv. Jurij ob juž. žel. 30. 10. 1906
1937 Rajhenburg	7. februar: P. Henrik Brožič, trap., Rajhenburg 11	Sv. Peter v Trnov. 19. 2. 1900
1938 Prevalje	23. februar: Riepl Matej, dekan in župnik, Prevalje 41	Sv. Štefan pri Velikovcu 29. 6. 1871
1937 Murska Sobota	6. april: Povše Franc, salezij., Murska Sobota 35	Mokronog 25. 8. 1877
1937 Maribor (Studenci)	7. maj: P. Gabriel Škof, kap., Sv. Jožef na Studencih pri Mariboru 2	Sv. Peter pri Mariboru 4. 10. 1909
1937 Kamnica pri Mariboru	18. maj: Božiček Franc, žpk., Kamnica pri Mariboru 29	Buče 6. 10. 1880
1937 Celje	9. junij: Jodl Janez, vp. žpk., Polzela 44	Sv. Lovrenc na Poh. 24. 8. 1867
1937 G. Lendava	23. junij: Bednarik Rudolf, žpk., Gornja Lendava 44	Dobrava Woda (CSR) 30. 8. 1867
1937 Brežice ob Savi	22. september: Toplak Franc, žpk., Pišece 25	Sv. Tomaž pri Ormožu 26. 1. 1888
1936 Vel. Dolenci v Prekmurju	24. september: Klekl Jožef, žpk., Veliki Dolenci v Slov. Krajiní (Prekmurje) 34	Krajina, Tišina 3. 3. 1879
1936 Sv. Martin pri Slovenjgradcu	22. oktober: Dr. Somrek Jožef, bog. prof., Maribor 39	Čadram 22. 1. 1871
1937 Ljubno	18. november: Murko Franc, kpl., Ljubno 4	Sv. Lovrenc na Dravskem polju 7. 10. 1906
1937 Maribor	P. Anton Avbelj, franč., Maribor 25	Ljubljana 9. 2. 1889
1937 Maribor (sanatorij)	25. november: Tkavc Anton, žpk., Sv. Peter pri Mariboru 32	Laporje 6. 1. 1881
1937 Ormož (bolnica)	11. december: P. Lovro Novak, kap., Sv. Jožef na Studencih pri Mariboru 35	Sv. Jurij ob juž. žel. 9. 10. 1878
1936 Maribor (Studenci)	15. december: P. Ciril Goričan, kap., Sv. Jožef na Studencih pri Mariboru 44	Ziče 22. 7. 1866
1936 Ormož (bolnica)	26. december: Kuk Jožef, kpl., Sv. Marjeta niže Ptujca 22	Slov. Konjice 16. 2. 1890

Osebna naznanila.

Postavljena sta bila gg.: Jožef Mlaker, kaplan pri Dev. Mariji na Prevaljah, za provizorja istotam (24. febr. 1938) in Štefan Lejko, resign. župnik v Dobrovniku, za provizorja istotam (1. marca 1938).

Nastavljena sta bila gg. minoritska duhovnika: p. Marijan Gojkošek za II. kaplana pri Sv. Trojici v Halozah in p. Andrej Vatovec za II. kaplana v Žetalah (1. febr. 1938) z delokrogom v Ptuju.

Prestavljena sta bila gg. kaplana: Franc Križan iz Rajhenburga (I.) v Braslovče in Viktor Ramšak iz Braslovč v Rajhenburg (1. marca 1938).

Umrl je g. Matej Riepl, duh. in konzist. svetovalec krške in lavant. škofije, emeritirani dekan Mežiške doline in župnik pri Devici Mariji na Prevaljah, dne 23. febr. 1938 v 67. letu starosti. R. i. p.!

Ordinacije: Tonzura dne 1. dec. 1937 v kn. šk. kapeli v Mariboru: frančiškanski bogoslovci fr. Gothard Čeh, fr. Fortunat Zorman in fr. Urban Grgurič. Imenovani so prejeli ostiariat in lektorat v isti kapeli dne 18. dec. 1937, eksorcistat in akolitat pa dne 16. jan. 1938 v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru. — Subdiakonat so prejeli dne 16. jan. 1938 v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru sledeči lavantinski bogoslovci: Štefan Čergulj, Dušan Dogša, Alojz Feguš, Štefan Györköš, Martin Jelen, Ernest Klančnik, Ludvik Lajnšek, Jožef Škorjanc, Simon Vrhovšek, Alojz Jakopina, Jožef Mihelič, Adolf Pikel, Alojz Šmirmaul, Avguštin Štancer in Alojz Verbnjak.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 7. marca 1938.